

- 2) підвищення соціальних стандартів життя та здоров'я громадян, гуманітарний розвиток, розвиток громадянського суспільства і забезпечення верховенства права;
- 3) усунення інфраструктурних обмежень;
- 4) сприяння європейській та євроатлантичній інтеграції України;
- 5) підвищення рівня екологічної, ядерної та радіаційної безпеки, захист держави і громадян [3].

Отже, можна зробити такі висновки: подальше поглиблення співпраці зі Світовим банком, а зокрема з МБРР, є позитивним для розвитку економіки країни в цілому, оскільки така співпраця дасть можливість щорічно залучати в економіку України близько 2,5 млрд. доларів США для фінансування пріоритетних напрямків соціально-економічного розвитку, а зокрема: енергетики та енергозбереження, аграрного сектору, системи державного управління, муніципальної сфери, житлово-комунального господарств і соціальної сфери.

Література

1. Єременко О. Міжнародний банк реконструкції та розвитку: держави-члени, акціонерний капітал і розподіл голосів / О. Єременко // Вісник НБУ. - 2005. - № 2. – С. 28-31.
2. Офіційний сайт Державного комітету статистики [Електронний ресурс] – Режим доступу: ukrstat.kmi.gov.ua
3. Розпорядження від 3 вересня 2009 р. N 1156-р «Про схвалення стратегічних напрямів та завдань щодо залучення міжнародної технічної допомоги і співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями на 2009-2012 роки».

Марина СЛАТВІНСЬКА

Одеський національний економічний університет

ПОДАТКОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Податкове регулювання малого бізнесу є одним із важелів впливу на економічні процеси країни і повинне здійснюватися в рамках державного регулювання розвитку економіки. Останнім часом сектору малого бізнесу, завдяки якому формується середній клас в розвинених країнах і забезпечується зайнятість, приділяється особлива увага.

Податкове регулювання може мати стримуючий або розвиваючий характер [1, с. 140]. Актуальним напрямком для України є стимулювання діяльності та ділової активності суб'єктів малого бізнесу.

У науковій літературі висвітлюються найрізноманітніші інструменти й методи податкового регулювання діяльності суб'єктів господарювання та малого бізнесу зокрема. Серед них найбільш розповсюдженими є податкові пільги, запровадження податкових кредитів, прискорена амортизація, податкові канікули, диференціація податкових ставок, запровадження спеціальних режимів оподаткування тощо [2, с. 141].

З огляду на зміни в системі оподаткування, які відбулися з прийняттям Податкового кодексу [3], враховуючи необхідність розв'язання конфлікту інтересів між державою і представниками малого бізнесу з приводу оподаткування їх діяльності, актуальним є дослідження системних інструментів податкового регулювання. Одним із методів розв'язання такого конфлікту є вдосконалення законодавчої бази. Станом на 1.01.2012 р. майже 98% суб'єктів господарювання становили представники малого підприємництва, які (при відповідності критеріям) мали право обрати один із чинних спеціальних режимів оподаткування. Перевага надавалася спрощеній системі оподаткування, яку застосовували більше 50% суб'єктів малого підприємництва. За період з січня 2011 року до кінця 2012 року до Податкового кодексу стосовно спрощеної системи оподаткування більш, ніж тричі вносились зміни, але суттєвого кроку у напрямку покращення податкового клімату в малому підприємстві не відбулося. Податкове навантаження на платників, які застосовують єдиний податок не зменшується, а навпаки збільшується (з урахуванням окремої сплати єдиного соціального внеску). Проблема зайнятості населення не вирішується, оскільки відсутня зацікавленість роботодавців у

створенні робочого місця і офіційному оформленні працівника. Створюються умови, які спонукають до ухилення від оподаткування і як наслідок збільшення рівня тіньової економіки.

Часті зміни у законодавстві негативно впливають на організацію та ведення бізнесу, ефективна діяльність якого вимагає стабільності законодавчого поля. Існування проблеми врегулювання інтересів суб'єктів малого підприємництва і держави спонукає до пошуку шляхів удосконалення методології та методики застосування єдиного податку. Серед таких напрямів можна назвати: усунення нерівномірного податкового навантаження для різних груп платників податку; сплата законодавчо встановлених внесків у складі єдиного податку; диференціація ставок в залежності від видів діяльності та територіальної ознаки, зі стимулюванням матеріального виробництва і сільського господарства.

Але низка змін у податковому законодавстві стосовно оподаткування малого бізнесу здійснюється в режимі «ручного» керування, рішення носять необґрунтований та короткотерміновий характер і не вирішують головної проблеми. Тобто, основним недоліком системи державного регулювання економіки та безпосередньо податкового регулювання малого бізнесу є відсутність загальної стратегії розвитку, і як наслідок суттєве порушення балансу інтересів держави і платників податків.

Рішенням поставлених проблем може стати застосування основних положень теорії ієрархічних систем для розробки довгострокової стратегії розвитку економіки України, складовою якої є державне регулювання в сфері оподаткування малого бізнесу. З досвіду зарубіжних країн така стратегія розробляється на період 20-50 років. Необхідним є розробка глобальних цілей і узгодження взаємопов'язаних складових багаторівневих систем, усунення протиріч між інструментами та інституціями й органами управління податковою системою. Всі зміни в законодавстві повинні прийматися в розрізі даної стратегії, яка матиме чітко визначені кінцеві цілі.

Усунення вище зазначених недоліків, крім стимулювання малого підприємництва, надасть можливість досягнення загального соціально-економічного ефекту шляхом зменшення кількості безробітних (відповідно виплат по безробіттю), збереження і подальшого зростання надходжень у бюджет від представників малого бізнесу, що в кінцевому підсумку може стати кроком до підвищення конкурентоспроможності держави та сприяти розвитку економіки України.

Література

1. Зима О.Г. Інструменти податкового регулювання зайнятості населення / О.Г. Зима // *Матеріали науково-практичної конференції «Реформування податкової системи України відповідно до Європейських стандартів»*, 28 жовтня 2011 р. – Ірпінь. 2011. – С. 139-143.
2. Г. Нагорняк. Проблеми податкового регулювання в Україні та шляхи їх вирішення / Г. Нагорняк, Ю. Вовк // *Галицький економічний вісник*. — 2010. — №2(27).— С. 140-152.
3. *Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу до матер.: <http://zakon.rada.gov.ua>.*

Олександра СМІРНОВА

Національний університет Державної податкової служби України, м. Ірпінь

ПОДАТКОВИЙ БОРГ ЯК ДЕСТРУКТИВНИЙ ФАКТОР В ОПОДАТКУВАННІ ВИДОБУТКУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

Теза про необхідність збереження та відновлення природних ресурсів будь-якої країни не потребує додаткових пояснень та аргументацій. Але досягнення даної мети можливо виключно за умови наявності та ефективного застосування на рівні держави адекватного інструментарію, де, як свідчить зарубіжний досвід, одну з провідних функцій відіграє оподаткування. Природні багатства України вражають, але, на жаль, у Стратегії екологічного розвитку України до 2020 р. зазначається, що антропогенне і техногенне навантаження на навколишнє природне середовище в Україні у кілька разів перевищує відповідні показники у розвинутих країнах світу [1]. Даний стан речей, на нашу думку, свідчить саме про помилковість у підходах до збереження природо-